

Εκπαίδευση, Δια Βίου Μάθηση, Έρευνα και Τεχνολογική Ανάπτυξη, Καινοτομία και Οικονομία

Τόμ. 1 (2016)

Πρακτικά Πρώτου Πανελληνίου Συνεδρίου

Οι Διαφορές Μεταξύ των US GAAP και των IFRS κατά τα έτη της Οικονομικής Κρίσης σε Βασικά Εννοιολογικά Μεγέθη Καθώς Επίσης και στις Καταστάσεις Ταμιακών Ροών

Κανέλλος Τούντας, Νικόλαος Ηρειώτης, Πέτρος Καλαντώνης

doi: [10.12681/elrie.807](https://doi.org/10.12681/elrie.807)

Οι Διαφορές Μεταξύ των US GAAP και των IFRS κατά τα έτη της Οικονομικής Κρίσης σε Βασικά Εννοιολογικά Μεγέθη Καθώς Επίσης και στις Καταστάσεις Ταμιακών Ροών

Κανέλλος Τούντας¹, Νικόλαος Ηρειώτης², Πέτρος Καλαντώνης³

¹ kstoudas@gmail.com, ² neriot@econ.uoa.gr, ³ sreview1@teipir.gr

Περίληψη

US GAAP είναι οι γενικά αποδεκτές λογιστικές αρχές που έχουν εγκριθεί και υιοθετηθεί από την Αμερικανική Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς (SEC) ενώ τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (ΔΠΧΠ) – IFRS έχουν σχεδιαστεί ως κοινή παγκόσμια γλώσσα για επαγγελματικές υποθέσεις. Η διάθεση των επιχειρήσεων να αναπτυχθούν και σε ξένες αγορές δημιουργεί την ανάγκη για θέσπιση ενιαίων κανόνων λογιστικής. Έτσι γίνεται επιτακτική η ανάγκη να συγκλίνουν τα IFRS και τα US GAAP. Περίπου 127 χώρες έχουν υιοθετήσει τα IFRS, σύμφωνα με τους Warren, Reeve και Duchac (2014) και θα ανέλθουν σε 150 σύμφωνα με πρόβλεψη του Tyson (2011). Κατά την διαδικασία σύγκλισης διαπιστώνεται ότι τα IFRS αναμένεται να επηρεάζουν περισσότερο τις διεθνείς χρηματαγορές ενώ αντανακλούν καλύτερα την θέση μιας επιχείρησης. (Flogou & Kosi 2013). Στην παρούσα εργασία καταγράφονται βασικές ομοιότητες και διαφορές ανάμεσα στα IFRS και τα US GAAP απόρροια της οικονομικής κρίσης.

Λέξεις κλειδιά: Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών προτύπων, Συμβούλιο Προτύπων Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης, Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης, Αμερικανικές Γενικά Αποδεκτές Λογιστικές Αρχές

Abstract

Generally Accepted Accounting Principles (GAAP) are widely accepted and approved by US *Securities and Exchange Commission (SEC)* while the *International Financial Reporting Standards (IFRS)* are a set of international accounting standards for business. Globalization creates the need for the implementation of globally accepted accounting standards. In turn, *IFRS* and *US GAAP* need to converge to eliminate the gap between them. So far, at least 127 countries have adopted *IFRS* and this number is expected to rise to 150. During the convergence process, *IFRS* are expected to have an increased impact on international markets as they reflect more accurately the financial status of a company. In the present work, the differences and convergence of the two sets of accounting standards (*U.S. GAAP* and *IFRS*), stemming from the ongoing global financial crisis, are presented.

Keywords: International Accounting Standards Board (IASB), Financial Accounting Standards Board (FASB), International Financing Reported Standards (IFRS), United States General Accepted Accounting Principles (US GAAP).

1. Εισαγωγή

US GAAP ονομάζονται οι γενικά αποδεκτές λογιστικές αρχές που έχουν εγκριθεί και υιοθετηθεί από την Αμερικανική Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς (SEC). Το δε Συμβούλιο Λογιστικών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Λογιστικής (FASB) έχει δημοσιεύσει τα US GAAP σε Extensible Business Reporting Language (XBRL) αρχής γενομένης από το 2008. Τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (ΔΠΧΠ) – IFRS έχουν σχεδιαστεί ως κοινή παγκόσμια γλώσσα για επαγγελματικές υποθέσεις, έτσι ώστε οι

λογαριασμοί των εταιριών που συμπεριλαμβάνονται στις οικονομικές καταστάσεις να είναι κατανοητοί και συγκρίσιμοι μεταξύ των διεθνών συνόρων. Είναι μια συνέπεια της αυξανόμενης διεθνούς συμμετοχής στο εμπόριο και θεωρείται ιδιαίτερα σημαντικό για τις επιχειρήσεις που έχουν συναλλαγές σε διάφορες χώρες. Επίσης αναφέρονται ως η σταδιακή αντικατάσταση των πολλών διαφορετικών εθνικών λογιστικών προτύπων.

Με την πάροδο των ετών παρατηρείται όλο και πιο έντονα το φαινόμενο της παγκοσμιοποίησης στις αγορές. Όλες αυτές οι αλλαγές απαιτούν εξειδικευμένες γνώσεις. Επίσης, παρατηρείται μια διάθεση των επιχειρήσεων να αναπτυχθούν και σε ξένες αγορές γεγονός που δημιουργεί την ανάγκη για θέσπιση ενιαίων κανόνων λογιστικής έτσι ώστε το επενδυτικό κοινό να έχει την ορθότερη δυνατή πληροφόρηση και δυνατότητα ελέγχου για τυχόν επενδυτικές του κινήσεις όπου και αν αυτές λαμβάνουν χώρα. Μέσα απ' όλα αυτά γίνεται επιτακτική η ανάγκη να έρθουν όσο πιο κοντά γίνεται τα IFRS και τα US GAAP και να εξομαλυνθούν όσο το δυνατόν οι διαφορές τους. Εξ' αυτού το λόγου γίνεται μια προσπάθεια - αρκετά δύσκολη μέσα σε ένα δυναμικό περιβάλλον - από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB) και από το Συμβούλιο Προτύπων Χρηματοοικονομικής Λογιστικής (FASB) να αμβλυνθούν αυτές οι διαφορές.

Περίπου 127 χώρες έχουν υιοθετήσει τα IFRS (Warren et al, 2014) και η πρόβλεψη είναι να αυξηθούν στις 150 (Tyson, 2011). Αυτό δημιουργεί την ανάγκη τα IFRS να συμπλεύσουν με τα US GAAP. Κατά την διαδικασία και προσπάθεια συμπόρευσης των δύο επιτροπών, επάνω στα IFRS και στα US GAAP έχουν υπάρξει αρκετές αντικρουόμενες απόψεις κυρίως από ακαδημαϊκούς για το ποια πρότυπα και κανόνες είναι προτιμότερο να ακολουθηθούν. Ως εκ τούτου τα IFRS αναμένεται να επηρεάζουν περισσότερο τις διεθνείς χρηματαγορές και αντανακλούν καλύτερα την θέση μιας επιχείρησης. (Florou & Kosi, 2013)

Στην παρούσα εργασία επιχειρείται σύμφωνα με την πρόσφατη βιβλιογραφική αναφορά, μια προσπάθεια να καταγραφούν και να αποδοθούν βασικές ομοιότητες και διαφορές ανάμεσα στα IFRS και τα US GAAP επί βασικών εννοιολογικών μεγεθών καθώς και επί των καταστάσεων ταμιακών ροών

2. US GAAP και IFRS

2.1 Γενικός Αποδεκτές Λογιστικές Αρχές - US GAAP

Είναι γενικά αποδεκτές λογιστικές αρχές που εγκρίθηκαν από την Αμερικανική Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς (SEC). Ενώ η Αμερικανική Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς έχει δηλώσει ότι προτίθεται να μεταβεί από τα US GAAP στα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (ΔΠΧΠ), αυτά διαφέρουν σημαντικά από τα US GAAP και η πρόοδος είναι αργή και αβέβαιη. Το Συμβούλιο Λογιστικών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Λογιστικής (FASB) έχει δημοσιεύσει τα US GAAP σε Extensible Business Reporting Language (XBRL) αρχής γενομένης από το 2008.

2.2 Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (ΔΠΧΠ) – IFRS

Τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα έχουν σχεδιαστεί ως κοινή παγκόσμια γλώσσα για επαγγελματικές υποθέσεις, έτσι ώστε οι λογαριασμοί των οικονομικών καταστάσεων της εταιρείας να είναι κατανοητοί και συγκρίσιμοι μεταξύ των διεθνών συνόρων. Αποτελούν συνέπεια της αυξανόμενης διεθνούς συμμετοχής στο εμπόριο και είναι ιδιαίτερα σημαντικά για τις επιχειρήσεις που συναλλάσσονται σε διάφορες χώρες. Αποτελούν τη σταδιακή αντικατάσταση των πολλών διαφορετικών Εθνικών Λογιστικών Προτύπων και τους κανόνες

που πρέπει να ακολουθούνται από τους λογιστές προκειμένου να διατηρηθούν στα βιβλία οι λογαριασμοί που είναι συγκρίσιμοι, κατανοητοί, αξιόπιστοι και κατάλληλοι σύμφωνα με τους χρήστες του εσωτερικού ή του εξωτερικού.

2.3 Σύντομη Ιστορική Αναδρομή

Αναφορικά με την διαδρομή που έχουν ακολουθήσει μέχρι και πρόσφατα τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, μπορούμε σημειολογικά και με βάση το βαθμό σημαντικότητας των γεγονότων να σημειώσουμε τις εξής χρονολογίες:

2002: το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB) και Συμβούλιο Προτύπων Χρηματοοικονομικής Λογιστικής (FASB) συμφωνούν από κοινού να εργαστούν ώστε τα IFRS και τα US GAAP να είναι συμβατά μεταξύ τους.

2005: Η Ε.Ε. υιοθετεί τα IFRS για όλες τις εισηγμένες στις διεθνείς αγορές εταιρείες. Η Αμερικανική Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς (SEC) και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αποφασίζουν να εργαστούν πάνω σε ένα κοινό χάρτη για σύγκλιση.

2007: Η SEC επιτρέπει σε όλες τη αλλοδαπές (μη-Αμερικάνικες) εταιρείες να χρησιμοποιούν τα IFRS.

2008: Η SEC προτείνει ένα χρονοδιάγραμμα και τα προαπαιτούμενα για έγκριση και υιοθέτηση των IFRS.

2010: Η SEC επαναπροσδιορίζει τα προαπαιτούμενα πάνω στο συγκεκριμένο σχέδιο πλεύσης.

2013: Ημερομηνία - στόχος για την FASB και την IASB για το έργο καθορισμού κοινών προτύπων. Επίσης ημερομηνία – στόχος για την SEC για την έγκριση των IFRS.

2015: Η SEC ορίζει ως νωρίτερη ημερομηνία (ορόσημο) για την έγκριση των IFRS το 2016 στις δημόσιες επιχειρήσεις της.

3. Οι Ομοιότητες και Οι Διαφορές των IFRS και των US GAAP

Οι ομοιότητες και οι διαφορές που υπάρχουν στο πλαίσιο των US GAAP και των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων είναι αρκετά διακριτές. Κατά τη σύγκριση των US GAAP με τα IFRS διαπιστώνουμε ότι διαφορές υφίστανται σε δύο μέρη, αφενός στους κανόνες και αφετέρου στις αρχές που βασίζονται. Επιπλέον τα US GAAP υποστηρίζονται από τρεις πτυχές και αυτές είναι: (1) Νομική (2) Οικονομική, και (3) ένα Σύστημα Κοινωνικής Λογιστικής. Αντίθετα, τα IFRS βασίζονται στην αρχή του λογιστικού προτύπου και ως εκ τούτου ικανοποιεί τις κοινωνικές οικονομικές ανάγκες της χώρας.

Ως αποτέλεσμα, οι κύριες διαφορές και οι στόχοι που υπάρχουν μεταξύ των US GAAP και των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων στα κράτη που έτυχαν του πεδίου εφαρμογής τους,

διαπιστώθηκαν κάτω από το πρίσμα οικονομικής, νομικής, πολιτικής και κοινωνικής πτυχής. Για παράδειγμα, όταν στη Γερμανία αποφάσισαν να υιοθετήσουν τα IFRS, η κεντρική τράπεζα συμφώνησε ότι τα IFRS ήταν ένα σπουδαίο λογιστικό πρότυπο που πρέπει να ακολουθήσει η χώρα. Ένα άλλο παράδειγμα που μπορεί να απεικονιστεί είναι η Ολλανδία, επειδή η Ολλανδία έπρεπε να προσδιορίσει με σαφήνεια τα ίδια κεφάλαια εκτός των οικονομικών του συστήματος, ακολουθώντας την καθοδήγηση των IFRS. Οι τεχνικές διαφορές που δημιουργούνται μεταξύ των US GAAP και των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων παρουσιάζονται στα εξής:

1. Στον τρόπο παρουσίασης των οικονομικών καταστάσεων σε κάθε λογιστικό πρότυπο
2. Στην αξιολόγηση της οικονομικής κατάστασης του Ισολογισμού και
3. Στην καταγραφή των λογιστικών διαφορών στα λογιστικά βιβλία.

Ως εκ τούτου, τα IFRS διαπιστώνεται ότι προσφέρουν περισσότερα από τα US GAAP καθώς παρέχουν μια εκτεταμένη υποχρέωση δημοσιοποίησης εκθέσεων (Warren et al, 2014).

Δεδομένου ότι η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς άρχισε να ακολουθεί τις οδηγίες, τα τρία θεσμικά όργανα που επέδειξαν ενδιαφέρον για την άμβλυνση των τεχνικών διαφορών μεταξύ των US GAAP και των IFRS ήταν: (1) η κυβέρνηση, (2) οι επαγγελματίες λογιστές και (3) οι εκπαιδευτικοί της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Επιπλέον, όταν η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς πρότεινε έναν σχεδιασμό προς τα IFRS, οι κυβερνήσεις, οι επαγγελματίες λογιστές και οι εκπαιδευτικοί εφάρμοσαν το χρονοδιάγραμμα της διαδικασίας σύγκλισης από US GAAP και IFRS. Επίσης το αρχικό στάδιο της υιοθέτησης των IFRS στις Ηνωμένες Πολιτείες είχε ως σχέδιο να πραγματοποιηθεί το νωρίτερο εντός του έτους 2014 δεδομένου επιπρόσθετα ότι, από την άποψη της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης, τα IFRS είναι πιο ευέλικτα από τα US GAAP.

Σε μια σύντομη περίληψη των Warren et al, (2014), προτάθηκε μια χρονολογική περίπτωση σύγκλισης από US GAAP με τα IFRS και επιπλέον, προκειμένου να υπάρξει η κατάλληλη λογιστική μέθοδος της συμφιλίωσης μεταξύ των Ηνωμένων Πολιτειών και Διεθνών Λογιστικών Προτύπων τρεις προϋποθέσεις πρέπει να πληρούνται τα εξής :

- να έχει κατανοηθεί το μέγεθος των οικονομικών εκθέσεων που ενοποιούνται κάτω από τα δύο πρότυπα
- να έχουν αναλυθεί προσεκτικά τα στοιχεία που αποτυπώνονται στις οικονομικές καταστάσεις και τα οποία δημιουργούν αποκλίσεις
- η επαγγελματική κρίση που αποτυπώνεται στις οικονομικές καταστάσεις θα πρέπει να αντιμετωπίσει μια συνολική λογική για τα δύο πρότυπα μακροπρόθεσμης διαδικασίας λήψης οικονομικών αποφάσεων μεταξύ των εθνών.

Οι ερευνητικές μελέτες των Miller and Becker, (2010), και Poon, (2012), διαπίστωσαν ότι εάν οι Δημόσιες εισηγμένες εταιρείες εναρμονίσουν τις οικονομικές καταστάσεις τους σύμφωνα με τα IFRS οι επενδυτές θα λαμβάνουν χρήσιμες και αξιόπιστες οικονομικές πληροφορίες. Σχετικά με τις διαφορές μεταξύ των US GAAP και IFRS που συνδέονται με την πτυχή της απόδοσης της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης, το ΔΛΠ 1 αφορά στην παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων, αλλά δεν προβλέπει ρητά την παρουσίαση τους.

Επιπλέον, ο Smith, (2012), σε όλη την ερευνητική μελέτη, συζητά τη σημασία της παρουσίασης του Ισολογισμού που προβλέπεται ως εξής: «Ενεργητικό - Παθητικό = Ίδια Κεφάλαια», παρά τη μορφή που ισχύει στην Αμερική «US: Ενεργητικό = Παθητικό + μετοχές Ιδίων Κεφαλαίων». Για παράδειγμα, τα Ίδια Κεφάλαια των μετόχων όπως αναφέρει το ΔΛΠ 7 είναι αρκετά παρόμοια με το SFAS No 95, που παρουσιάζεται στο πλαίσιο των US

GAAP. Ωστόσο, όσον αφορά στην αποκάλυψη πληροφοριών στις οικονομικές υποσημειώσεις των IFRS απαιτείται το νόμισμα να γνωστοποιείται στις οικονομικές υποσημειώσεις.

Από την άλλη πλευρά, US GAAP δεν απαιτεί στις Ηνωμένες Πολιτείες οι δημόσιες εισηγμένες εταιρείες να αποκαλύπτουν το νόμισμα στις υποσημειώσεις των οικονομικών καταστάσεων, δεδομένου ότι είναι σχετικά κατανοητό ότι η κάθε εταιρεία αναφέρει σε δολάρια Ηνωμένων Πολιτειών. Η ενοποίηση των οικονομικών καταστάσεων επίσης σύμφωνα με τα IFRS, ενοοεί ένα μοντέλο ελέγχου, ενώ εκείνη των US GAAP προτιμά ένα μοντέλο κινδύνων και ανταμοιβών. Μερικές οικονομικές οντότητες ενοποιούνται σύμφωνα με FIN 46 (R) ενώ πρέπει να εμφανίζονται χωριστά σύμφωνα με τα ΔΠΧΠ. Σύμφωνα με το IFRS, στη φορολογία εισοδήματος, τα έκτακτα στοιχεία δεν διαχωρίζονται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Με τα US GAAP, εμφανίζονται κάτω από το καθαρό εισόδημα.

Οι δαπάνες για τα κόστη ανάπτυξης μπορούν να κεφαλαιοποιούνται σύμφωνα με τα ΔΠΧΠ, εφόσον πληρούνται ορισμένα κριτήρια, ενώ θεωρούνται ως "έξοδα" στα US GAAP. Μία άλλη σχετική διαφορά που υπάρχει μεταξύ των US GAAP και των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων είναι η μέθοδος απογραφής. Σύμφωνα με τα ΔΠΧΠ οι λογιστικές μέθοδοι απογραφής που επιτρέπονται είναι η FIFO και η μέθοδος του μέσου σταθμισμένου κόστους, ενώ η LIFO απαγορεύεται σύμφωνα με τα IFRS. Αντίθετα, τα US GAAP επιτρέπουν και τις τρεις λογιστικές μεθόδους απογραφής οι οποίες είναι, FIFO, LIFO και μέθοδος του μέσου σταθμισμένου κόστους.

Ακόμη μια άλλη διαφορά που εδράζεται στη σχέση μεταξύ των US GAAP και IFRS είναι η αξία των επενδυτικών ακινήτων. Οι ομοιότητες και οι διαφορές μεταξύ των US GAAP και των IFRS παραμένουν στην τεχνική πτυχή και σε επιλεγμένα αντικείμενα που παρουσιάζονται στις οικονομικές καταστάσεις σύμφωνα και με τον Smith, (2012). Έτσι, σύμφωνα με τα IFRS, τα αποθέματα αποτιμώνται στο κόστος και δεν πρέπει να υπερβαίνουν την καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία (ETA). Επίσης, το ΔΛΠ 41 παρέχει ειδικές οδηγίες για τα βιολογικά περιουσιακά στοιχεία και τη γεωργική παραγωγή. Σύμφωνα με τα US GAAP, τα αποθέματα αποτιμώνται στο χαμηλότερο του κόστους-ή-αγοράς (LCM), αλλά με ανώτατο όριο της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας (ETA) και ένα κατώτερο όριο της ETA μείον ένα κανονικό περιθώριο κέρδους.

Κατά συνέπεια, εάν το κόστος αντικατάστασης είναι κάτω της ETA, IFRS και των US GAAP θα εξάγουν διαφορετικές αποτιμήσεις. Ακόμα, σύμφωνα με τα IFRS δεν υπάρχει διάκριση μεταξύ εσόδων-κερδών ή έξοδα-ζημίες στα αποτελέσματα χρήσης. Όσον αφορά στην κατάσταση μεταβολών ιδίων κεφαλαίων μετόχων μπορούν να χρησιμοποιηθούν δύο διαφορετικές προσεγγίσεις. Όσον αφορά επίσης, στην κατάσταση των ταμειακών ροών, σύμφωνα με το ΔΛΠ 7, η κατάσταση ταμειακών ροών είναι μια απαιτούμενη οικονομική κατάσταση. Απαιτήσεις του ΔΛΠ 7 είναι σχεδόν το ίδιο με το SFAS 95 στις ΗΠΑ, με λίγες διαφορές. Στις ΗΠΑ, οι τόκοι που καταβάλλονται με τους τόκους και τα μερίσματα που λαμβάνονται φαίνονται στο τμήμα λειτουργίας, ενώ τα μερίσματα που καταβάλλονται εμφανίζονται στη χρηματοδότηση.

Σύμφωνα με τα IFRS, οι τόκοι που καταβάλλονται, τα εισοδήματα από τόκους, και τα μερίσματα που εισπράχθηκαν, συνήθως λογίζονται ως λειτουργικές ταμειακές ροές. Παρέχεται δε η δυνατότητα, οι τόκοι που καταβλήθηκαν να λογίζονται και ως χρηματοδοτικές ταμειακές ροές ενώ τα εισοδήματα από τόκους και μερίσματα που

εισπράχθηκαν μπορεί να αντιμετωπιστούν λογιστικά ως επενδυτικές ταμιακές ροές, γιατί αποτελούν τα κόστη ανεύρεσης χρηματοοικονομικών πόρων ή τις αποδόσεις των επενδύσεων. Μη ταμειακές συναλλαγές (όπως έκδοση ομολόγων για τη μακροπρόθεσμη περιουσιακών στοιχείων) δεν πρέπει να γνωστοποιούνται στην κατάσταση ταμειακών ροών.

3.1 Διαφορές Αναπροσαρμογής

Όσον αφορά στις επενδύσεις σε ακίνητα, σύμφωνα με το ΔΛΠ 40, οι επενδύσεις σε ακίνητα ορίζονται ως ακίνητα που κατέχονται για ενοικίαση ή ανατίμηση κεφαλαίου ή και τα δύο. Επενδύσεις σε ακίνητα μπορεί να λογιστικοποιούνται σύμφωνα με το μοντέλο της εύλογης αξίας ή το μοντέλο κόστους. Σύμφωνα με το μοντέλο της εύλογης αξίας, οι μεταβολές στην εύλογη αξία αναγνωρίζονται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Σύμφωνα με το μοντέλο του κόστους (κόστος μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις), η εύλογη αξία πρέπει να γνωστοποιείται στις σημειώσεις.

3.2 Μισθώσεις

Όσον αφορά στις μισθώσεις, σύμφωνα με τα US GAAP, οι μισθώσεις ταξινομούνται ως κεφάλαιο, εάν πληρούνται ένα ή περισσότερα από τέσσερα κριτήρια: α) μεταβίβαση τίτλου, β) η επιλογή αγοράς ευκαιρίας, γ) η διάρκεια μίσθωσης ισούται ή υπερβαίνει το 75% της οικονομικής ζωής, ή δ) η παρούσα αξία (PV) των ελάχιστων μισθωμάτων (MLP) είναι μεγαλύτερη ή ίση με το 90% της εύλογης αξίας αγοράς του περιουσιακού στοιχείου (FMV). Σύμφωνα με τα ΔΠΧΠ, τα κριτήρια είναι λιγότερο άκαμπτα. Σύμφωνα με το ΔΛΠ 17, η μίσθωση κατατάσσεται είτε ως λειτουργική μίσθωση είτε ως χρηματοδοτική μίσθωση (Τα US GAAP αναφέρονται σε χρηματοδοτικές μισθώσεις ως κεφάλαιο από μισθώσεις). Σύμφωνα με το ΔΛΠ 17, χρηματοδοτική μίσθωση μεταβιβάζει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τις ανταμοιβές που συνεπάγεται η ιδιοκτησία ενός περιουσιακού στοιχείου. Τίτλος μπορεί ή όχι τελικά να μεταβιβαστεί.

Τέσσερα από τα οκτώ κριτήρια των IFRS έχουν ως εξής.:

- Η μίσθωση μεταβιβάζει την κυριότητα στον μισθωτή.
- Ο μισθωτής έχει δικαίωμα αγοράς ευκαιρίας.
- Η διάρκεια της μίσθωσης είναι για το «μεγαλύτερο μέρος» της οικονομικής ζωής του περιουσιακού στοιχείου.
- Η παρούσα αξία των ελάχιστων μισθωμάτων ανέρχεται σε τουλάχιστον ουσιαστικά το σύνολο της εύλογης αξίας του μισθωμένου περιουσιακού στοιχείου.

4. Διαφορές μεταξύ των Ταμειακών Ροών σύμφωνα με τα IFRS και τα US GAAP

Υπάρχουν διαφορές μεταξύ των δύο προτύπων σχετικά με την παρουσίαση της κατάστασης των ταμειακών ροών που θα μπορούσε δυνητικά να οδηγήσει σε διαφορές στην πραγματική εικόνα των ταμειακών διαθεσίμων, καθώς και σε μεταβολές στις λειτουργικές, επενδυτικές και χρηματοοικονομικές δραστηριότητες. Ειδικότερα:

4.1 US GAAP : (Generally Accepted Accounting Principles)

- Οι τραπεζικές υπεραναλήψεις δεν περιλαμβάνονται στα ταμειακά διαθέσιμα και στα ταμειακά ισοδύναμα. Μεταβολές στα υπόλοιπα των υπεραναλήψεων κατατάσσονται στις χρηματοοικονομικές ροές παρά στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα.
- Δεν υπάρχει καμία απαίτηση για τις δαπάνες που αναγνωρίζονται ως περιουσιακά στοιχεία για να κατατάσσονται ως επενδυτικές δραστηριότητες.
- Οι φόροι που καταβάλλονται γενικά ταξινομούνται ως λειτουργικές ταμειακές ροές. Υπάρχουν ειδικοί κανόνες σχετικά με την κατάταξη των φορολογικών οφειλών που συνδέονται με τις ρυθμίσεις αποζημίωσης των μετόχων.
- Υπάρχουν πρόσθετοι κανόνες γνωστοποίησης σχετικά με τη συμπληρωματική γνωστοποίηση των τόκων και φόρων που καταβλήθηκαν κατά τη διάρκεια της οικονομικής χρήσης.

4.2 IFRS : (International Financial Reporting Standards)

- Τα διαθέσιμα μπορεί να περιλαμβάνουν τραπεζικές υπεραναλήψεις αποπληρωτέες σε πρώτη ζήτηση. Βραχυπρόθεσμοι τραπεζικοί δανεισμοί δεν περιλαμβάνονται στα ταμειακά διαθέσιμα ή ισοδύναμα και θεωρούνται χρηματοοικονομικές ταμειακές ροές.
- Μόνο οι δαπάνες που καταλήγουν σε ένα αναγνωρισμένο περιουσιακό στοιχείο είναι επιλέξιμες για κατάταξη ως επενδυτικές δραστηριότητες.
- Οι τόκοι και τα μερίσματα που εισπράχθηκαν πρέπει να ταξινομούνται στις λειτουργικές ή επενδυτικές δραστηριότητες ενώ οι τόκοι και τα μερίσματα που καταβάλλονται πρέπει να ταξινομούνται στις ταμειακές ροές από λειτουργικές ή χρηματοοικονομικές δραστηριότητες.
- Οι καταβεβλημένοι φόροι θα πρέπει να ταξινομούνται στο πλαίσιο των λειτουργικών ταμειακών ροών, εκτός αν υπάρχει ειδική ταύτιση με κάποια χρηματοοικονομική ή επενδυτική δραστηριότητα.

Όπως αναφέρει η Ομοσπονδιακή Επιτροπή ή το Συμβούλιο Λογιστικών Προτύπων (Financial Accounting Standards Board – FASB), η πληροφόρηση που προκύπτει από την Κατάσταση Ταμειακών Ροών μπορεί να βοηθήσει τους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων *στη λήψη αποφάσεων σχετικά με το ποσό, το χρονοδιάγραμμα και το βαθμό βεβαιότητας των μελλοντικών καταστάσεων*. Η πληροφοριακή της αξία είναι αδιαμφισβήτητα ιδιαίτερα σημαντική, ενώ, παρόλο που μεταξύ των Διεθνών και των Αμερικάνικων προτύπων δεν υπάρχουν ιδιαίτερες διαφορές όσον αφορά στην Κατάσταση Ταμειακών Ροών, αυτές μπορούν να οδηγήσουν σε σημαντικές διαφορές των ποσών που θεωρούνται ως ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα αφού ως *μετρητά δεν θεωρούνται οι υπεραναλήψεις από τις τράπεζες και επίσης οι τόκοι λογίζονται ως λειτουργικές ροές και η κατάρτιση ταμειακών ροών ανά μετοχή απαγορεύεται*.

4.3 Η υιοθέτηση των IFRS στις ΗΠΑ

Κύριος στόχος της IASB είναι η σύγκλιση των παγκόσμιων λογιστικών προτύπων και γενικότερα η καθολική αποδοχή των προτύπων της. Με άλλα λόγια η IASB αποσκοπεί στην δημιουργία ενός υψηλής ποιότητας set παγκόσμιων λογιστικών προτύπων, τα οποία να είναι αποδεκτά για τις γενικού σκοπού οικονομικές καταστάσεις. Στα πλαίσια αυτά είναι αλήθεια πως τα τελευταία χρόνια τα ΔΛΠ/ΔΠΧΑ έχουν αποκτήσει μεγαλύτερη βαρύτητα και κύρος, γεγονός που έχει οδηγήσει στην αύξηση της αποδοχής τους παγκόσμια. Συγκεκριμένα πάνω από 100 χώρες σήμερα, όπως αναφέραμε και στην εισαγωγή, απαιτούν ή έστω επιτρέπουν τη χρήση των προτύπων της IASB κάνοντας έτσι πιο ορατή από ποτέ την μετάβαση σε μία παγκόσμια κοινά αποδεκτή λογιστική γλώσσα. Παρόλα αυτά είχε γίνει αντιληπτό πως για να μπορέσει να προωθηθεί και τελικά να επιτευχθεί ο μεγάλος στόχος της IASB, καταλυτικής σημασίας θα ήταν η αποδοχή των προτύπων της στην άλλη όχθη του Ατλαντικού και συγκεκριμένα στις ΗΠΑ.

Η όλο και μεγαλύτερη αναγνώριση των ΔΛΠ/ΔΠΧΑ είχε ως αποτέλεσμα να τα θέσει σε σφοδρό ανταγωνισμό με τα US GAAP, κάνοντας τα δύο αυτά πρότυπα να λειτουργούν ως δίπολο και να αναγνωρίζονται σαν πιθανά διεθνή λογιστικά καθεστάτα. Αναλυτικότερα και ενώ για πολλά χρόνια είχε γίνει παγκόσμια συνείδηση πως τα US GAAP ήταν συνυφασμένα με την δημιουργία υψηλής ποιότητας οικονομικές καταστάσεις, η ραγδαία ανάπτυξη των ΔΛΠ/ΔΠΧΑ πυροδότησε την διαμάχη σχετικά με το πιο από τα δύο πρότυπα είναι ποιοτικά ανώτερο και δημιούργησε το ερώτημα αν θα μπορούσαν τα ΔΛΠ/ΔΠΧΑ να επεκταθούν στις ΗΠΑ και συνεπώς να καμφθεί το τελευταίο μεγάλο εμπόδιο για την παγκόσμια αποδοχή της IASB και των προτύπων της.

Τα δύο συμβούλια IASB και FASB συνεργάζονται από το 2002 για να επιτύχουν σύγκλιση των ΔΠΧΑ και των US GAAP. Η δέσμευση των δύο συμβουλίων ενισχύθηκε το 2006 θέτοντας συγκεκριμένους στόχους ως το 2008. Αναγνωρίζοντας την πρόοδο που έχει επιτευχθεί και συνεκτιμώντας και άλλους παράγοντες, η Αμερικάνικη Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς (SEC) αποφάσισε το 2007 σε εκδότες που δεν έχουν έδρα στις ΗΠΑ να δημοσιεύσουν στις ΗΠΑ οικονομικές καταστάσεις σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ, χωρίς την υποχρέωση να παρουσιάζουν και τη συμφωνία αυτών με τα US GAAP. Επίσης αποφάσισε να εξετάσει το ενδεχόμενο να επιτρέψει και σε εκδότες με έδρα τις ΗΠΑ να δημοσιεύσουν στις ΗΠΑ οικονομικές καταστάσεις σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ. Το 2008 τα δύο συμβούλια ανανέωσαν τη συμφωνία τους και έθεσαν νέους στόχους έως το 2011. Από το 2009 τα συμβούλια ανταποκρινόμενα στις απαιτήσεις των G20, της Ευρωπαϊκής Ένωσης και άλλων ενδιαφερόμενων οργανισμών, εκδίδουν αναφορές προόδου όπου ανάμεσα σε άλλα, αναφέρουν την εντατικοποίηση των εργασιών τους και τα αποτελέσματα αυτών για κάποια θέματα που αφορούν σε διαφορές μεταξύ των δύο πλαισίων. Κατόπιν αυτού, το IASB και το FASB προσπάθησαν και πέτυχαν σημαντική σύγκλιση μεταξύ των ΔΠΧΑ και των US GAAP σε αντίθεση με άλλα θέματα τα οποία παραμένουν σε εκκρεμότητα.

Παρατηρώντας την τελευταία δεκαετία τα σημαντικά γεγονότα και τις αλλαγές που συνέβησαν με σκοπό την εξάλειψη των διαφορών μεταξύ των δύο πλαισίων αναφοράς, και στην κατεύθυνση προς ένα ενιαίο πλαίσιο που θα εφαρμόζεται παγκοσμίως μπορούμε να παρουσιάσουμε ορισμένες σημαντικές ημερομηνίες :

1. 2001 – Σχηματισμός του IASC Foundation και του IASB
2. 2002 – Η Ευρωπαϊκή ένωση περνά κανονισμό για την υιοθέτηση των IFRS από τις εισηγμένες επιχειρήσεις στο 2005. Το IASB και το FASB υπογράφουν συμφωνία και δεσμεύονται να μειώσουν τις διαφορές μεταξύ IFRS και US GAAP, αρχίζοντας τις προσπάθειες μετατροπής.
3. 2005 – Σχεδόν 7.000 εισηγμένες εταιρείες στην Ευρώπη υιοθετούν τα IFRS.
4. 2007 – Το SEC αποσύρει την απαίτηση για συμφωνία των οικονομικών καταστάσεων μη Αμερικάνικων εταιρειών, οι οποίες δημοσιεύουν υπό το πλαίσιο των IFRS, με το Αμερικάνικο λογιστικό πλαίσιο.
5. 2008 – Το SEC προτείνει ένα οδηγό για πιθανή υποχρεωτική υιοθέτηση των IFRS από τους χρήστες των US GAAP.
6. 2009 – Οι G20 υποστηρίζουν τα IFRS ως ένα σημαντικό βήμα στην αναμόρφωση του Χρηματοοικονομικού Συστήματος.
7. 2010 – Η SEC δημοσιοποιεί δήλωση , με την οποία υποστηρίζει την Σύγκλιση και τα Παγκόσμια Λογιστικά Πρότυπα, και αιτείται την ανάπτυξη και την εκτέλεση ενός σχεδίου ώστε να αναπτυχθούν υψηλής ποιότητας διεθνώς αποδεκτά λογιστικά πρότυπα και να εναρμονιστούν τα IFRS με τα US GAAP. Κάτι τέτοιο υποστηρίζεται ότι θα μειώσει τις ανησυχίες που είχαν προκύψει με τον οδηγό του 2008, θα βοηθήσει τη δημόσια διαφάνεια και θα ωφελήσει τους επενδυτές.
8. 2011 – ολοκληρώνεται το MOU (Memorandum of Understanding) το οποίο αρχικά το 2006 είχε επισημάνει πολλά και σημαντικά έργα σύγκλισης μεταξύ του IASB και του FASB.

Η προσπάθεια ενσωμάτωσης των IFRS στις Η.Π.Α. είναι συνεχιζόμενη και καθοδηγείται από την ίδια την αγορά. Συγκεκριμένα 450 εταιρείες που επιχειρούν στις Η.Π.Α. , έχουν την έδρα τους στη Ευρωπαϊκή Ένωση, Καναδά, Μεξικό, Βραζιλία και Νότια Κορέα , κατέχουν ένα μερίδιο αγοράς πάνω από 3 τρισεκατομμύρια δολάρια και ήδη χρησιμοποιούν τα IFRS για την δημιουργία των οικονομικών καταστάσεων τους. Επίσης και η Κίνα βρίσκεται σε διαδικασία υιοθέτησης των IFRS. Επιπροσθέτως η IASB δημιούργησε το 2013 ένα χρηματοοικονομικό πρότυπο ονομαζόμενο ως ASAF ακριβώς για να γεφυρώσει τις τεχνικές δυσκολίες μεταξύ IASB και FASB στην αποτύπωση των οικονομικών καταστάσεων.

Ένα ακόμα στοιχείο που συνηγορεί στην συνεχιζόμενη και καθολική υιοθέτηση των IFRS, είναι ότι από τις ανωτέρω 450 πολυεθνικές εταιρείες που επιχειρούν στις ΗΠΑ, μόλις το 62% από αυτές ανέφεραν ότι τα κόστη μετάβασης στα IFRS είναι λιγότερα από 500.000\$. Επίσης εταιρείες με πωλήσεις άνω των 1 δις.\$ ανέφεραν ότι τα κόστη μετάβασης είναι λιγότερα του

0,1% του ετήσιου κύκλου εργασιών τους. Συμπεραίνουμε δηλαδή ότι τα κόστη μετάβασης είναι διαχειρίσιμα από την ανώτατη διοίκηση των ανωτέρω εταιρειών. Άξιο σημείο αναφοράς επίσης είναι ότι 27 χώρες της Ε.Ε. έχουν υιοθετήσει τα IFRS, όπως επίσης ακόμα 100 χώρες στον παγκόσμιο χάρτη έχουν υιοθετήσει τα IFRS για εφαρμογή σε δημοσίους οργανισμούς. Το έτος 2016 αναμένεται επιτακτική εφαρμογή των IFRS στην ασιατική αγορά σε χώρες όπως Ιαπωνία, Ινδία και Κίνα. Παράλληλα οι χώρες του G-20 πιέζουν και συνηγορούν στην καθολική εφαρμογή σε παγκόσμιο επίπεδο. Σε γενικές γραμμές οι προσεγγίσεις τείνουν να συγκλίνουν σε ένα κοινό σημείο το οποίο διαφοροποιείται λόγω διαφορετικών αρχών κανόνων και πρακτικής σε κάθε οντότητα (KPMG 2013). Μείζονος σημασίας ζήτημα είναι πότε οι πρακτικές θα ταυτιστούν (Ernst & Young 2013)

5. Συμπεράσματα

Από τα ανωτέρω συμπεραίνουμε ότι η καθολική εφαρμογή των IFRS από εταιρείες που επιχειρούν παγκοσμίως καθοδηγείται από την συνεχιζόμενη διεθνή επέκταση και λειτουργία αυτών σε αντιδιαστολή με την διαφορετική μεθοδολογική προσέγγιση της αποτίμησης της αξία των περιουσιακών στοιχείων των ανωτέρω επιχειρήσεων όπως προστάζουν τα εθνικά λογιστικά πρότυπα αυτών (Βασική αρχή του Ιστορικού Κόστος σε αντίθεση με την εφαρμογή της Εύλογης Αξίας). Η ομοιόμορφη χρηματοοικονομική πληροφόρηση καθίσταται ανάγκη επιτακτική που συναρτάται με την περαιτέρω διεθνοποίηση των επιχειρήσεων. Εν κατακλείδι, μπορεί να αναφερθεί ότι σε μεταγενέστερη ημερομηνία η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς θα απαιτήσει από τις εισηγμένες στο χρηματιστήριο εταιρείες να υιοθετήσουν τα IFRS. Επιπλέον, οι 500 κορυφαίες εισηγμένες εταιρείες στο (NYSE) της αγοράς του Χρηματιστηρίου της Νέας Υόρκης πρέπει να ευθυγραμμίσουν τις οικονομικές καταστάσεις τους σύμφωνα με τα IFRS.

Ως αποτέλεσμα, οι τέσσερις βασικοί στόχοι του IASB είναι:

- (1) να αναπτύξουν ένα μοναδικό τρόπο λογιστικής γλώσσας
- (2) την προώθηση των ισχυρών προτύπων IFRS
- (3) να πληρούν την ανάγκη διακυβέρνησης στην αναδυόμενη οικονομική αγορά και
- (4) να προωθήσει τα IFRS ως μια λογιστική λύση υψηλής ποιότητας, όπως σημειώνεται

από τα ΔΛΠ.

Ως εκ τούτου, η εφαρμογή των IFRS είναι αναπόφευκτη και η κυβέρνηση των ΗΠΑ θα πρέπει να δημιουργήσει μια αίσθηση του επείγοντος για την προετοιμασία επιχειρηματικών ηγετών της οικονομίας των ΗΠΑ. Η διαδικασία μεταφοράς από USGAAP σε IFRS αποτελεί μέρος της διεθνούς πρακτικής και οδηγεί στο συμπέρασμα ότι τα IFRS είναι προσανατολισμένα στην ενημέρωση του εν δυνάμει διεθνούς επενδυτή για άμεση πληροφόρηση και σαφέστερη αποτύπωση της οικονομικής θέσης. Η Αμερικανική πραγματικότητα στρέφεται μαζί με την υιοθέτηση IFRS στην μειωμένη φορολογία για τον επαναπατρισμό κεφαλαίων.

Παράλληλα με την αυξημένη εφαρμογή των IFRS στις Η.Π.Α. η παγκόσμια τάση δείχνει στροφή δημιουργώντας υψηλά οικονομικά πρότυπα γεγονός το οποίο καταδεικνύεται από την στάση FASB και IASB στην υιοθέτηση των IFRS. (Murphy, 2014).

Ωστόσο δεν θα πρέπει να λησμονηθεί η αναφορά στο πως επηρεάζεται η παρουσίαση δεδομένων κατά την πρώτη εφαρμογή και μετάβαση. Η μεταφορά από το ένα καθεστώς στο άλλο θα επηρεάσει άμεσα και πρωταρχικά την ακρίβεια των προβλέψεων γεγονός το οποίο θα είναι υπέρ των εμπειρότερων το οποίο θα φθίνει με την πάροδο των ετών καθώς αυξάνεται η εμπειρία τονίζοντας έτσι και την ανάγκη κατάρτισης και ανάλογης εκπαίδευσης μέσω των φορέων εκπαίδευσης.

Βιβλιογραφία

Ελληνόγλωσση

- «ΔΠΧΠ: Τρέχουσα κατάσταση και τα επόμενα βήματα» , pwc.com.
- Crovitz, L. Gordon (9/8/2008). "Το κλείσιμο της Πληροφορίας GAAP". Wall Street Journal.
- Έκθεση Προόδου για την Δέσμευση για σύγκλιση των λογιστικών προτύπων. FASB, June 24, 2010 .
- AICPA (Φεβρουάριος 2008). " FASB, Κωδικοποίηση GAAP ».Η Επιστολή CPA.
- Έκθεση Προόδου για την Δέσμευση για σύγκλιση των λογιστικών προτύπων. FASB, June 24, 2010 .
- Jeffers, A., Mengyu W., & Sidney A. (2010). "Η μετάβαση από τα US GAAP στα ΔΠΧΠ" Πρακτικά του Βορειοανατολικού Business & Economics Association. Σελ. 48-54.
- «Ελεγκτικά, μια ολοκληρωμένη προσέγγιση" Arens, A. and Loebbecke, J., Prentise Hall, 1980.
- Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης, Grant Thornton, Έκδοση Γ' Ernst& Young 2013 IFRS versus G.A.A.P. Comparison Guid KPMG'S Global IFRS Institute, (2013) p. 11-113

Ξενόγλωσση

- Florou, A., & Kosi, U. (2013, Feb. 21). Does mandatory IFRS adoption facilitate debt financing? Social Science Research Network. doi:10.2139/ssrn. 1508324.
- Miller, W. F., & Becker, D. (2010). Why are accounting professors hesitant to implement IFRS? *The CPA Journal*. 80(8), 63-67.
- Murphy, M. L. (2014). The IASB's achievements in 2013: IASB chair Hansb Hoogervorst talks about IFRS in the U.S. and around the world. *The CPA Journal*. 84(1). 10-11.
- Poon, W., W. (2012). Incorporating IFRS into the U.S. financial reporting system. *Journal of Business and Economic Research (Online)*, 10 (5), 303-311.
- Smith, L, M. (2012). IFRS and U.S. GAAP: Some key differences accountants should know. *Management Accounting Quarterly*, 14(1), 19-26.
- Tyson, T. (2011). The convergence of IFRS and U.S. GAAP. *The CPA Journal*, 81(6), 26-31.
- Warren, S., C., Reeve, J. M., & Duchac, J. E. (2014). Accounting (25th ed.) Mason, OH: South-Western Cengage Learning.